

Μια από τις Επιτροπές που λειτούργησαν στα πλαίσια της Παγκόσμιας Συναξίας της Ειρήνης στην Πράγα ήταν και η Επιτροπή Κουλτούρας, ~~όπου~~ δόθηκε η ευκαιρία να συναντηθούν οι συγγραφείς, οι καλλιτέχνες - μουσικοί, ζωγράφοι, ηθοποιοί, άνθρωποι του θεάτρου - για να συζητήσουν από της διηής τους σιοπιάς τα προβλήματα που απασχολούσαν το Συνέδριο. Επρόκειτο για μια πραγματικά ζωντανή συνάντηση, που κράτησε δυο μέρες και στην οποία μίλησαν πάνω από 100 πρόσωπα όλων των ειδιοτήτων απ'όλες τις ηπείρους. Κι' επειδή αποιλειστησαν οι μακρόσυρτες ομιλίες κι' ο καθένας φρόντισε να μπει στον διάλογο μ'ένα αυθόρμητο τρόπο, το αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία μιας ατμόσφαιρας με νεύρο και σφρίγος.

Εντύπωση μούκανε η παρέμβαση ενός Ολλανδού κινηματογραφιστή, που φρόντισε με τα διηιά του λόγια και μέσα από τη διηή του πείρα να μεταφέρει ~~αυτό~~ το καυτό πρόβλημα, ~~το πρόβλημα~~ της ^{αξιοποίησης} των ανθρώπων ^{το ακευτο κρισμό τους} και των λαών που καλλιεργείται με όλα τα μέσα από το καπιταλιστικό κατεστημένο, για να μας διηγηθείσε συνέχεια το σενάριο μιας ταινίας που ετοιμάζει. Και τούτο σαν συμβολή στην προσπάθεια να πέσουν τα ^{μολύβια των ανθρώπων και των λαών} τείχη του χωρισμού. Ήρωας του θάταν μια απλή γυναίκα που μεταφέρει μέσα της όλες τις προικαταλήψεις του μέσου ανθρώπου της Δυσής έναντι της Ανατολής και συγκειριμένα της Σοβιετικής Ένωσης. Μ'αυτές τις αποικισιεύές θα ξεικινούσε να επικισιφθεί την Μόσχα και το καθε βήμα θα λειτουργούσε σαν ανακάλυψη ενός καινούριου κόσμου.

Είναι απίστευτο, συνέχισε κάποιος άλλος, πόσο στενόχωρο θέλουν να καταντήσουν τον κόσμο στη Δύση. Το οργανωμένο σύστημα παιδεας κι' ενημέρωσης ~~το~~ υβίλωμα της μαζικής κουλτούρας προσπαθούν με κάθε τρόπο να τεμαχίσουν την ανθρώπινη κικωνία, να την φέρουν στα μικρά τους μέτρα, να ορθώσουν φραγμούς ανάμεσα στους λαούς. Ολδκληρος ο σοσιαλιστικός κόσμος λ.χ. παρουσιάζεται σαν ένας γιρλζος χώρος, ένα απρόσωπο γιέτο, ~~όπου~~ ο ανθρώπικος παράγοντας εξαφανίζεται. Ο ακανής τρίτος κόσμος αντικρύζεται σαν ένας πρωτόγονος χώρος που στην καλύτερη περίπτωση παρουσιάζει το ενδιαφέρον που έχει ένα εξωτικό φόντο.

Αυτό το στένεμα του υβίλου κικουσευεί αφάνταστα την οικικυμενική ιδιότητα της ανθρώπικης φύσης, κι' οδηγεί σ'ένα ιδιότυπο ρατσικμό που αποτελεί συστατικό στοιχείο της ιδεολογικής προετοιμασίας του πολέμου.

" Οι πόλεμοι - τονίζει η Ένθεση της Επιτροπής - δεν αρχίζουν με βόμβες. Αρχίζουν με την πλύση εγκεφάλου και η τέχνη και η μουσική είναι συνήθως τα πρώτα της θύματα ". Και συνεχίζει: " Επιβάλλεται να πολεμήσουμε με όλα τα μέσα τον ειχυδαϊσμό και την εμπορευματοποίηση της τέχνης, τον αποικισμό που εισβάλλει και καταστρέφει εκατοντάδες εθνικές κουλτούρες με υποπροϊόντα και την καλλιέργεια της βίας που ~~σποχεύει~~ τα παιδιά μας. Σ'αυτά τα μέσα μαζικής επικοινωνίας διαδραματίζουν πρωτεύοντα ρόλο ".

Είναι σ'αυτόν ακριβώς τον αγώνα που καλείται ο πραγματικός καλλιτέχνης - δημιουργός να καταλάβει την θέση του, είναι σ'αυτό το χαράκιμα της μάχης που καλείται να στρατευθεί για την σωτηρία της τέχνης και την επιστροφή της στον δρόμο της δρόμο, πούναί εισέλιος που ολοκληρώνει τον άνθρωπο, καταξιώνοντας τις αρετές του, προβάλλοντας εισέλιος που τον ανεβάζουν σε ~~ηγεσία~~ ^{ανώτερα} ύψη σαν κοινωνικό ον.

Πολλοί θέλησαν να συγκεριμενοποιήσουν τις απόψεις τους με προτάσεις έτσι που όλος αυτός ο πλούτος των ιδεών που συγκεντρώθηκε στην Πράγα ^{να γίνει κάποια μορφή που θα έχει συνέχεια.} ~~για~~ ^{μια} πρόταση λ.χ. που έγινε και πέρασε και στο τελικό έγγραφο ήταν η σύσταση για την δημιουργία ενός Διεθνούς Πολιτιστικού Φορέα, που θα έχει την ικανότητα να συγκεντρώνει τριγύρω του τους δημιουργούς και όλους όσους εργάζονται στον χώρο της κουλτούρας και φιλοδοξούν να συμβάλουν με τον τρόπο τους στον αγώνα για την Ειρήνη. Τέθηκαν επίσης και ορισμένοι άλλοι πιο άμεσοι στόχοι (η δημιουργία του Διεθνούς Φορέα ^{χρειάζεσαι} ~~αυτού~~ ^{θέμα} προοπτικής που πρέπει να μελετηθεί από ~~πολλές~~ ^{πολλές} πλευρές μαζί κι' από την οικονομική ~~πλευρά~~). Ειπώθηκε λ.χ. ότι θα πρέπει να οργανωθούν διεθνείς ειδήσεις αφιερωμένες στο θέμα του αγώνα για την προστασία της ζωής, που θα περιοδεύσουν διάφορα κέντρα. Ταυτόχρονα Ομάδες καλλιτεχνών-δημιουργών να μεταφέρουν τα μηνύματα της ειρήνης σε μια σειρά χώρες. Τα εθνικά κινήματα ειρήνης να πάρουν στα χέρια τους τις ευθύνες για την οργάνωση πολιτιστικών ανταλλαγών με ιδιαίτερη έμφαση το στήσιμο ^{εναλλα} ~~στην~~ μαζική κουλτούρα, που επιδιώκει την αποξένωση των συνειδήσεων.

Πάντως πρέπει να τονιστεί, ότι οι παράγοντες της τέχνης και της κουλτούρας ~~είναι~~ γενικώτερα συνειδητοποιούν ολοένα και περισσότερο την ανάγκη να ενταχθούν πιο ενεργά στον οργανωμένο αγώνα για την αποτροπή της καταστροφής, που μεθοδεύει ^{και τους γνωστούς} ~~τα υπερβαλλόντως~~ ^{κύριους} ~~το~~. Επιτιμώντας αιριβώς αυτό το καινούριο στοιχείο στην ιστορία του κινήματος το νέο Παγκόσμιο Συμβούλιο Ειρήνης αποφάσισε στην σύνοδο του στην Πράγα στις 27 του Ιούνη να πλασιώσει την καθοδήγηση του με καλλιτεχνικές προσωπικότητες διεθνούς ακτινοβολίας. Ο μεγάλος Ρίτσος προστέθηκε ομόφωνα στον κατάλογο των επιτίμων Προέδρων του ΠΣΕ και ^ο ~~ο~~ ^{μεγάλος} ~~μεγάλος~~ Μίλης Θεοδωράκης ανέλαβε την θέση του Αντιπροέδρου του ΠΣΕ.

Πιστεύουμε αιράδαντα, ότι θα πρέπει ν' αποτελέσει αντιειδίμενο προβληματισμού και η πιο αποτελεσματική ένταξη του καλλιτεχνικού δυναμικού του δικού μας μαχόμενου νησιού στον υπέρτατο αγώνα για τη ζωή. Τα πορίσματα της Σύναξης της Πράγας ας δώσουν μια ώθηση και σ' αυτόν τον ~~αγώνα~~ χώρο, όπου ενώ το γινό σπάει χει μείνει κρύο ατσάλουν οι πρωτοβουλίες.

ΠΑΝ ΠΑΙΟΝΙΔΗΣ.

6/7/83 - Πράγα